

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Правління
Приватного акціонерного товариства
«Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС»

В.М. Загребной

«23» березня 2010 року

Додаток № 3 до Правил добровільного страхування відповідальності перед третіми особами (крім цивільної відповідальності власників наземного транспорту, відповідальності власників повітряного транспорту, відповідальності власників водного транспорту (включаючи відповідальність перевізника))

ОСОБЛИВІ УМОВИ

добровільного страхування цивільної відповідальності власників аеропортів (експлуатантів аеропортів) і органів керування повітряним рухом

Код 002/02

КИЇВ - 2010

ЗМІСТ.

1. ТЕРМІНОЛОГІЯ	3
2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	4
4. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВИЙ ВИПАДОК	5
5. ВИКЛЮЧАННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.....	8
6. СТРАХОВА СУМА. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ. ФРАНШИЗА...	10
7. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН	11
8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ДІЇ СТОРІН У РАЗІ ЗБІЛЬШЕННЯ СТУПЕНЮ СТРАХОВОГО РИЗИКУ	12
9. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ	13
10. СТРОК ДІЇ ТА ТЕРИТОРІЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	16
11. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	16
12. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ	17
13. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.....	17
ДОДАТОК І. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ	18
ДОДАТОК 2. СТАНДАРТНІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ АСОЦІАЦІЇ АВІАЦІЙНИХ АНДЕРАЙТЕРІВ ЛЛОЙДА	20

1. ТЕРМІНОЛОГІЯ.

В даних Особливих умовах добровільного страхування цивільної відповідальності власників аеропортів (експлуатантів аеропортів) і органів керування повітряним рухом (далі по тексту - Умови) використовуються наступні терміни:

Аеропортова діяльність - виконання технологічних процесів і підтримання в експлуатаційному стані споруд, механізмів, машин та обладнання для забезпечення зльоту, посадки, маневрування, стоянки повітряних суден (далі - ПС), технічного обслуговування ПС, забезпечення паливно-мастильними матеріалами (далі - ПММ) і спеціальними рідинами, обслуговування пасажирів, екіпажів, багажу, пошти, вантажів та забезпечення авіаційних робіт.

Продукція аеропорту - будь-які вироби, товари або продукти, в тому числі надані послуги, які були виготовлені, сконструйовані, відремонтовані, оброблені, продані, поставлені або поширені (розподілені) тощо Страхувальником, але тільки відносно таких виробів, товарів, продукції і послуг, які є частиною повітряного судна або використовуються повітряними суднами і на повітряних суднах або мають інше відношення до повітряних суден, і лише після того як ці вироби, товари, продукція і послуги вийшли з-під контролю Страхувальника та/або на які закінчилось право власності Страхувальника.

Аеропорт - підприємство, що здійснює приймання і відправлення ПС, пасажирів, багажу, пошти і вантажів, обслуговування польотів ПС і екіпажів, яке має для цього аеродром, аеровокзал, інші наземні споруди, а також необхідну структуру, обладнання, авіаційний персонал та інших працівників.

Органи керування повітряним рухом - підрозділи Єдиної системи керування повітряним рухом або відомчі органи керування повітряним рухом - командні, диспетчерські й інші пункти, розташовані на території аеропорту.

Політ - знаходження повітряного судна у стані, що обумовлений його функціональним призначенням, тобто у стані руху в повітрі, включаючи зліт та посадку.

Подія - означає раптову, непередбачену й зафіксовану подію, що мала місце на території Аеропорту або в межах відповідальності Страхувальника, внаслідок якої нанесена шкода життю й здоров'ю або майну третіх осіб, і яка відбулася в результаті невиконання або неналежного виконання Страхувальником своїх обов'язків, пов'язаних із застрахованою Аеропортовою діяльністю Страхувальника. Подія повинна бути зафіксована компетентними органами й оформлена документально.

Значні зміни, які можуть істотно вплинути на збільшення страхового ризику (далі - Істотні обставини ризику) - фактори, які впливають на визначення Страховиком ступеня ризику або ймовірності настання Події. До Істотних обставин ризику відносяться: зміна розмірів і класифікації злітно-посадочних смуг (надалі ЗПС), зміна наявності або відсутності пожежного встаткування, зміна в переліку застрахованої аеропортової діяльності Страхувальника, істотна зміна (більш, ніж на 30% від зазначеного в Заяві-Анкеті) обсягу пасажирських і вантажних перевезень, виконаних в Аеропорту, обслуговування перевезень новими типами ПС і т.п.

Істотними також визнаються всі обставини, повідомлені Страхувальником у Заяві-Анкеті на страхування або у відповідях на письмові запити Страховика.

Шкода життю та здоров'ю - тілесні ушкодження або смерть, як наслідки Події.

Шкода майну - загибель, втрата, пошкодження майна, як наслідки Події.

Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страхова премія або страховий внесок - плата за страхування, яку страхувальник зобов'язаний сплатити страховику в порядку й у строки, які встановлені договором страхування.

Страховий випадок - подія, передбачена договором страхування, яка відбулася і з

настанням якої виникає обов'язок страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу.

Страхова сума - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

Страхова виплата - грошова сума, яка виплачується Страховиком відповідно до умов Договору страхування при настанні страхового випадку.

Страхове відшкодування - страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми за Договором страхування при настанні страхового випадку.

Страховий тариф - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за певний період страхування.

Франшиза - частина збитків, яка не відшкодовується Страховиком у відповідності з договором страхування.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

2.1. Відповідно до цих умов Страхова компанія «БРОКБІЗНЕС» (далі по тексту - Страховик) укладає Договори добровільного страхування цивільної відповідальності перед третіми особами власників аеропортів (далі по тексту -Договір) з юридичними особами, які є власниками або експлуатантами аеропортів або окремих його комплексів, а також з органами керування повітряним рухом (далі по тексту -Страхувальниками).

2.2. Страхувальниками визнаються юридичні особи будь-яких форм власності та організаційно-правових форм, які уклали зі Страховиком Договір та згідно з чинним законодавством України мають ліцензію (дозвіл) на здійснення діяльності по обслуговуванню повітряного руху й виконання пов'язаних із цим робіт на території аеропорту.

2.3. За даними Умовами Страховик бере на себе зобов'язання відшкодувати витрати, які Страхувальник на підставі закону буде зобов'язаний відшкодувати третім особам за шкоду, завдану їх життю, здоров'ю та/або майну, внаслідок здійснення аеропортової діяльності, у разі настання страхового випадку в період дії Договору страхування.

3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

3.1. Предметом страхування є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать законодавству України, які виникають внаслідок зобов'язання відшкодувати Страхувальником у порядку, встановленому законодавством, шкоду, заподіяну життю, здоров'ю та/або майну третіх осіб і пов'язану з:

- тілесними ушкодженнями, що спричинили травму, каліцтво або смерть;
- пошкодженням або знищенням (загибеллю) майна.

3.2. За Договором страхування на підставі цих Умов може бути застрахована відповідальність Страхувальника перед третіми особами, яка може виникнути в результаті діяльності Страхувальника що може включати наступне:

3.2.1. Підготовка аеродрому до польотів:

3.2.1.1. Утримування і експлуатація злітно-посадочних смуг, рулежних доріжок, стоянок і перонів.

3.2.1.2. Забезпечення та обслуговування електричних мереж, сигнального та освітлювального обладнання.

3.2.1.3. Забезпечення аварійно - рятувальних робіт.

3.2.1.4. Орнітологічне забезпечення.

3.2.2. Обслуговування повітряних суден (наземне) згідно типовому положенню про наземне обслуговування (ІАГА, Док. 810):

3.2.2.1. Прийом та відправка повітряного судна.

3.2.2.2. Утримання повітряного судна на пероні та на стоянці, ангарі.

3.2.2.3. Технічне обслуговування повітряних суден па стоянках.

3.2.2.4. Надання обладнання для технічного обслуговування (включаючи стаціонарне та мобільне обладнання).

3.2.2.5. Обробка вантажів (прийом, збереження, завантаження / розвантаження, відправка).

3.2.2.6. Забезпечення паливно-мастильними матеріалами і спеціальними рідинами.

3.2.3. Обслуговування пасажирів:

3.2.3.1. Обслуговування пасажирів.

3.2.3.2. Обробка багажу, пошти та вантажів.

3.2.3.3. Утримування і забезпечення експлуатації будівель та споруд для обслуговування пасажирів, обробки багажу та вантажу.

3.2.4. Забезпечення продукцією аеропорту повітряних суден.

3.2.5. Експлуатація аеродромного контрольно - диспетчерського пункту та дії аеродромних диспетчерів.

3.2.6. Забезпечення безпеки на офіційних стоянках на території аеропортової діяльності.

3.3 Дані Умови регулюють порядок і умови укладення Договору страхування та виплати страхового відшкодування. За згодою сторін в Договорі страхування можуть бути включені інші види відповідальності Страхувальника та додаткові умови, що не суперечать чинному законодавству України та цим Умовам.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВИЙ ВИПАДОК.

4.1. Страховим ризиком за цими Умовами є невиконання або неналежне виконання Страхувальником аеропортової діяльності, наслідком якої є шкода, завдана майну, життю та /або здоров'ю третьої особи.

4.2. Страховим випадком за цими Умовами та Договором страхування є пред'явлення Страхувальнику третьою особою майнової претензії чи позову, заявлених у відповідності до норм чинного законодавства України, про відшкодування збитків в зв'язку з подією, що трапилась в період дії Договору страхування, і наслідком якої є шкода, завдана майну, життю та/або здоров'ю третьої особи.

Страховик відшкодовує шкоду, заподіяну Страхувальником потерпілим третім особам тільки за наявності в сукупності таких ознак:

- шкода заподіяна в результаті події, що носить раптовий, ненавмисний, непередбачений і неупереджений відносно Страхувальника та третіх осіб характер;

- на момент укладення Договору страхування Страхувальнику були невідомі та не могли бути відомі обставини, які можуть бути підставою для пред'явлення до нього вимог третіми особами;

- має місце причинно-наслідковий зв'язок між настанням події і заподіянням шкоди життю та здоров'ю третіх осіб та/або майну третіх осіб;

- факт заподіяння шкоди є обґрунтованим та доведеним відповідно до умов, передбачених Договором страхування;

- майнові претензії або позови про відшкодування завданої шкоди пред'явлені Страхувальнику третіми особами відповідно до норм чинного законодавства України, та розглядалась виключно державними судовими органами;

- заподіяння шкоди третім особам мало місце в результаті події, що відбулась протягом строку дії Договору страхування, при цьому вимога про відшкодування шкоди була вперше пред'явлена у письмовій формі в строк, не пізніше закінчення строку дії даного Договору;

- аеропортова діяльність здійснювалась у відповідності до норм чинного законодавства, Дос 9137 "Руководство по аэропортовым службам" ІКАО, частини 1- 9; Дос 8335 "Руководство по процедурам эксплуатационной инспекции, сертификации и постоянного надзора"; "Порадник ІАТА із аеропортового обслуговування (Airport Handling Manual АНМ-810 ІАТА)"; Директива 96/67/ЕС Ради Європейського Союзу від 15 жовтня 1996 року "Про доступ до ринку

наземних послуг в аеропортах Європейського Союзу";

- наявність вини Страхувальника у формі необережності у настанні страхового випадку.

4.3. За Договором страхування, укладеному на підставі даних Умов, застраховані майнові інтереси Страхувальника які виникають внаслідок зобов'язання відшкодовувати у порядку, встановленому законодавством, збитки по будь-якій сукупності названих нижче страхових ризиків:

4.3.1. Секція 1 - цивільна відповідальність Страхувальника за шкоду, заподіяну третім особам.

Страховим ризиком при страхуванні цивільної відповідальності Страхувальника за шкоду заподіяну третім особам вважається подія, внаслідок якої настає цивільна відповідальність Страхувальника за шкоду, заподіяну життю і здоров'ю фізичних осіб, а також майну фізичних і юридичних осіб, що є прямим наслідком невиконання / неналежного виконання аеропортової діяльності Страхувальником крім випадків, які є виключенням відповідно до Умов і окремого Договору страхування, і яка відбулася на територіях, вказаних в Договорі страхування як територія дії Договору;

Відповідальність Страховика не поширюється та страховим випадком не визнається:

а) знищення або пошкодження майна, що належить Страхувальнику або його працівникам на правах володіння, користування або розпорядження;

б) шкода, заподіяна життю, здоров'ю та/або майну третіх осіб, викликана: будь-якими засобами водного транспорту, повітряними судами що перебувають у власності та/або користуванні Страхувальника або використовуються від його імені.

в) шкода, заподіяна життю та здоров'ю та/або майну третіх осіб, що відбулася під час або в результаті проведення будь-якої демонстрації авіаційної техніки (авіасалону, авіаційного змагання, авіа-шоу тощо). Це виключення не діє відносно збитку, що відбувся внаслідок нещасного випадку, пов'язаного з руйнуванням або пошкодженням будь-якої споруди, що використовується для розміщення глядачів, за умови, що на проведення подібних авіаційних заходів було отримано письмову згоду Страховика;

г) шкода, заподіяна життю та здоров'ю та/або майну третіх осіб, викликана будівництвом, демонтажем, реконструкцією або переплануванням споруджень, будинків, під'їзних колій, проїздів, доріг, як самим Страхувальником, так і найнятими їм для цього підрядниками або субпідрядниками (крім випадків звичайного ремонту й обслуговування, що проводяться для підтримки у справному стані аеропорту), якщо на виконання таких робіт не була попередньо отримана письмова згода Страховика;

д) шкода, заподіяна життю та здоров'ю та/або майну третіх осіб, пов'язана з продукцією аеропорту, після того як скінчилось право володіння Страхувальника у відношенні наданої Страхувальником продукції.

4.3.2. Секція 2 - цивільна відповідальність Страхувальника за втрату або пошкодження повітряного судна та/або його устаткування.

Страховим ризиком при страхуванні цивільної відповідальності Страхувальника за втрату або пошкодження повітряного судна та/або його устаткування вважається подія, що відбулася внаслідок невиконання та/або неналежного виконання Страхувальником аеропортової діяльності і в результаті якої настає відповідальність Страхувальника за шкоду, заподіяну майну власника або експлуатанта повітряного судна (або особи, що виступає від його імені), в випадку загибелі або пошкодження повітряного судна (або його устаткування) у період, коли воно знаходилося на землі в межах території страхування, вказаної в Договорі страхування, під контролем і на обслуговуванні Страхувальника або у нього на зберіганні .

Страховик зобов'язується у межах установленної Договором страхової суми відшкодувати збитки, заподіяні Страхувальником повітряним судам та/або їхньому устаткуванню, що належать третім особам і перебували на землі в межах території дії Договору страхування, зазначеної в Договорі страхування, під контролем і на обслуговуванні Страхувальника.

Відповідальність Страховика не поширюється на:

- а) загибель або пошкодження повітряного судна, що перебуває у власності, користуванні або розпорядженні Страхувальника;
- б) загибель або пошкодження повітряного судна, що перебуває в польоті (згідно визначення п.1.4.Умов).

4.3.3. Секція 3 - цивільна відповідальність Страхувальника за шкоду, завдану третій особі неналежною якістю продукції аеропорту.

Страховим ризиком при страхуванні відповідальності Страхувальника за шкоду, завдану третій особі неналежною якістю продукції аеропорту вважається подія, внаслідок якої настає відповідальність Страхувальника за шкоду, заподіяну життю і здоров'ю фізичних осіб, а також майну фізичних і юридичних осіб, в результаті неналежної якості продукції аеропорту, що вийшла із володіння, власності або з-під контролю Страхувальника.

Страховик зобов'язується у межах установленної Договором страхування страхової суми відшкодувати пряму шкоду життю, здоров'ю та/або майну третіх осіб, заподіяну Страхувальником третім особам продукцією аеропорту неналежної якості, але тільки лише відносно такої продукції аеропорту, яка є частиною повітряного судна або використовуються повітряними судами й на повітряних судах або має інше відношення до повітряних суден, і тільки після того, як на вказану продукцію закінчилося право власності Страхувальника та/або як вказана продукція вийшла з- під контролю Страхувальника.

Відповідальність Страховика не поширюється та страховим випадком не визнається:

- а) знищення або пошкодження майна, яким володіє, користується та/або розпоряджається Страхувальник або його працівники;
- б) компенсація Страхувальнику або його працівникам вартості ремонту або заміни будь-якої продукції аеропорту неналежної якості (дефектів продукції аеропорту);
- в) завдання шкоди третім особам продуктами харчування, які реалізуються на території аеропорту, зазначеної в Договорі страхування.

4.3.4. Секція 4 - цивільна відповідальність органів керування повітряним рухом за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю та/або майну третіх осіб.

Страховим ризиком при страхуванні цивільної відповідальності органів керування повітряним рухом за шкоду заподіяну життю, здоров'ю та майну третіх осіб в результаті керування повітряним рухом вважається подія, внаслідок якої настає цивільна відповідальність Страхувальника за шкоду, заподіяну життю і здоров'ю фізичних осіб, а також майну фізичних і юридичних осіб, що є прямим наслідком невиконання /неналежного виконання Страхувальником такого виду аеропортової діяльності, крім випадків, які є виключенням відповідно до цих Умов і окремого Договору страхування.

Страховик зобов'язується, у межах установленної Договором страхування страхової суми, за обумовлену Договором плату (страхову премію) відшкодувати:

- а) шкоду, заподіяну життю, здоров'ю фізичних осіб, та/або збитки, завдані майну третіх осіб, в результаті події з настанням якої, відповідно до чинного законодавства, виникає обов'язок Страхувальника виплатити відшкодування особі, якій заподіяно шкоду (збиток), і яка відбулася внаслідок невиконання або неналежного виконання обов'язків органами керування повітряним рухом;

- б) збитки, завдані внаслідок невиконання або неналежного виконання обов'язків і надання послуг органами керування повітряним рухом, які Страхувальник повинен відповідно до чинного законодавства відшкодувати третім особам, якщо ці збитки пов'язані з неможливістю експлуатації одного або декількох повітряних суден у зв'язку з повним припиненням будь-яких польотів впродовж визначеного проміжку часу, якщо неможливість експлуатації є наслідком, обов'язкового для виконання, розпорядження уповноваженого органу в галузі цивільної авіації, виданого внаслідок інциденту (випадку) у зв'язку з наявним, передбачуваним або підозрюваним дефектом устаткування або з недоліками наданих послуг по керуванню повітряним рухом, і впливають на безпеку експлуатації більше ніж одного

повітряного судна.

Відповідальність Страховика не поширюється та страховим випадком не визнається:

а) компенсація вартості ремонту або заміни будь-яких виробів, товарів, продукції або їх частин, вироблених, відремонтованих, або розповсюджених Страхувальником, використання яких не стало причиною настання страхового випадку;

б) неможливість використання будь-якого повітряного судна під час технічного обслуговування, планового ремонту, виконання доробок, модернізації або модифікації;

в) неможливість використання будь-якого повітряного судна впродовж строку, коли Страхувальник не вживає необхідних заходів для виявлення та усунення дефектів або недоліків;

г) неможливість використання будь-якого повітряного судна, що пов'язана з ненаданням Страхувальником послуг експлуатанту такого повітряного судна;

д) претензії/вимоги щодо неможливості використання будь-якого повітряного судна у зв'язку з відповідальністю виробника за вироблену продукцію;

е) неможливість використання будь-якого повітряного судна, що належить Страхувальникові на правах власності, розпорядження або користування;

4.4. Відповідно до цих Умов Страховик виплачує страхове відшкодування тільки у розмірі понесених третіми особами прямих дійсних збитків. 4.5. Сукупність усіх претензій та позовів, викликаних однією подією вважаються одним страховим випадком.

4.6. Страховий випадок вважається таким, що відбувся через 3 дні після набуття чинності рішення суду про зобов'язання Страхувальника відшкодувати шкоду, нанесену життю і здоров'ю третьої особи та завданий майновий збиток третій особі або підписання Страховиком, Страхувальником та потерпілою третьою особою компенсаційного протоколу (в разі врегулювання претензії (вимоги) в досудовому порядку, згідно умов Договору страхування).

5. ВИКЛЮЧЕННЯ В СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.

5.1. Страховик не несе відповідальності та не сплачує страхове відшкодування:

а) за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю або майнові збитки, що виникли у процесі експлуатації повітряних судів, що належать Страхувальникові на правах власності, розпорядження або користування;

б) за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю або майну будь-якій особі із обслуговуючого персоналу або діючої від імені Страхувальника, або будь-якій особі, яка знаходиться у трудових відносинах з ним;

в) за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю та/або майну третіх осіб, що пов'язана з невиконанням Страхувальником узятих на себе договірних зобов'язань;

г) за відшкодування вартості повторних робіт або послуг, виконаних Страхувальником або його працівниками для виправлення неякісно виконаних робіт і послуг, у тому числі, за які Страхувальник, його працівники, підрядники й субпідрядники несуть відповідальність.

д) за збиток (загибель або пошкодження) повітряним судам, автомобільному й іншому транспорту, а також будинкам, спорудам та іншому майну, які належать або перебувають в оперативному керуванні або господарському віданні в Страхувальника, орендуються або зайняті Страхувальником, знаходиться на піклуванні, зберіганні або під контролем Страхувальника;

е) по претензіях/вимогах, пов'язаних з пошкодженням двигунів повітряних судів при влученні в них сторонніх предметів при здійсненні зльоту й посадки, під час рулювання й стоянки на аеродромі Страхувальника;

є) по претензіях/вимогах за будь-які збитки, що виникли у зоні проведення будівельно-монтажних робіт або стали наслідком проведення таких робіт;

ж) по претензіях/вимогах за будь-які збитки при проведенні в аеропорті масових заходів (авіасалонів, виставок тощо), а також при проведенні іспитів повітряних судів після капітального ремонту та експериментальної авіації;

з) по претензіях/вимогах за будь-які збитки завдані внаслідок протиправних дій, пов'язаних з крадіжкою (спробою крадіжки) та актами саботажу, угону, інших протиправних захоплень або інших протиправних дій по керуванню повітряним судном на землі або в польоті (включаючи спроби такого захоплення або управління);

и) по претензіях/вимогах за будь-які збитки, що виникли внаслідок знаходження або перебування на борту повітряного судна радіоактивних отруйних, вибухових та інших аналогічних речовин;

і) за шкоду, заподіяну майну третіх осіб, пов'язану з втратою майна (вантажу) внаслідок його природних властивостей в межах встановлених норм, а також впливу температури, вологості або особливих властивостей, що можуть призвести до псування вантажу (усушка, утруска, загнивання, загоряння тощо); нестачі вантажу (багажу), якщо зовнішня упаковка залишилась непошкодженою, а також пошкодження вантажу черв'яками, гризунами, комахами, іншими тваринами;

ї) за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю або майнові збитки, які є наслідком експлуатації аеродромного контрольно - диспетчерського пункту та дій аеродромних диспетчерів. Це виключення не діє, якщо такий вид діяльності Страхувальника включається в обсяг страхового покриття за Договором страхування на умовах п.4.3.4 Секції 4. цих Умов;

й) за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю або майну будь-якій особі яка виникла внаслідок володіння та споживання продуктів харчування та напоїв;

к) по претензіях за будь-які збитки при експлуатації технічно несправного технологічного обладнання та устаткування;

л) за вартість ремонту або заміни будь-яких дефектних виробів, товарів або продуктів, які були виготовлені, сконструйовані, відремонтовані, обслужені, оброблені (дороблені), продані, поставлені або поширені (розподілені) адміністрацією, службами аеропорту або його працівниками;

м) згідно Положень «Про виключення ядерних ризиків» (відповідає застереженню AVN.38A); «Про виключення військових ризиків, ризиків викрадення та інших ризиків (відповідає застереженню AVN.48B); «Про виключення ризиків шумів, забруднення та інших ризиків» (відповідає застереженню AVN.46B); «Про виключення ризиків, пов'язаних зі зміною дат» (відповідає застереженню AVN.2000A від 14.03.01 р.), «Про обмежене покриття розпізнавання дати» (відповідає застереженню AVN.2001A від 21.03.01р.), «Про виключення азбестових ризиків» (відповідає застереженню 2488AGM00003), «Про розширення страхового покриття при нанесенні особистого збитку третім особам» (відповідає застереженню AVN60A 24.12.2004), «Про виключення закону про контракти (права третіх сторін від 1999 року)» (відповідає застереженню AVN72 9.2.2000), які викладені у Додатку 2 до цих Умов, якщо інше не передбачено Договором страхування.

5.2. Страховий захист за цими Умовами не поширюється на претензії пред'явлені Страхувальнику, які пов'язані з:

- сплатою штрафів, пені, моральною шкодою, іншими непрямыми збитками;
- відповідальністю по грошовим та кредитним операціям;

- будь-якими збитками завданими третім особам за межами території дії Договору страхування;

- будь-якими збитками, завданими третім особам діями державними органами, внаслідок військових дій, страйків;

- будь-якими збитками, завданими третім особам внаслідок страхового випадку, який настав з причини не усунення Страхувальником, в визначений строк, обставин які призвели до збільшення ступеню ризику та на необхідність усунення яких вказував Страховик;

- будь-якими збитками, завданими третім особам внаслідок діяльності Страхувальника після тимчасового припинення або відміни відповідного сертифікату відповідності;
- наслідками дій чи бездіяльності Страхувальника, що наносять збитки навколишньому середовищу;
- використанням паливосховищ, паливопроводів та їх обладнанням і устаткуванням.

5.3. Зобов'язання Страховика взяті окремо по кожній Секції 1,2,3,4. цих Умов виключають його зобов'язання, які виникають або можуть виникнути по будь-якій іншій з них, тобто кожна Секція розглядається окремо, неначебто інші Секції були не покриті, незалежно від того, чи застрахована відповідальність Страхувальника по інших Секціях за Договором страхування чи ні.

5.4. Дія Договору страхування не поширюється на випадки, що відбулися поза строком та територією дії Договору страхування.

5.5. Договором страхування за згодою сторін можуть бути передбачені інші виключення та обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству України .

5.6. Підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

- навмисні дії Страхувальника, його працівників, спрямовані на настання страхової події. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або вищезгаданих осіб встановлюється відповідно до чинного законодавства України;
  - подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування;
  - отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні або будь-якої третьої особи ;
  - несвоєчасне повідомлення Страхувальником, його посадовою особою або робітником про настання страхового випадку без поважних на це причин, або створення Страховиком перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;
- інші випадки, передбачені законодавством України.

5.7. Якщо особа, що є відповідальною за заподіяний збиток, частково відшкодувала заподіяний нею збиток, то сума страхового відшкодування обчислюється як різниця між сумою збитку і тією її частиною, що вже виплачена зазначеною особою.

5.8. Якщо після настання страхового випадку Страхувальник не вчинив заходів для запобігання подальшого збитку, і це привело до збільшення збитку, то Страховик має право зменшити страхове відшкодування на суму, у яку оцінений цей додатковий збиток.

5.9. У тому випадку, коли відповідальність Страхувальника застрахована декількома страховиками. Страховик виплачує страхове відшкодування в розмірі, що не перевищує таку частку підлягаючу відшкодуванню збитку, яку становить страхова сума по укладеному з ним Договору страхування до загальної суми по всіх договорах страхування зазначеного в Договорі страхування ризику.

6. СТРАХОВА СУМА. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ. ФРАНШИЗА.

6.1. Страхова сума (агрегатний ліміт відповідальності Страховика) - грошова сума, у межах якої Страховик при настанні страхового випадку зобов'язаний провести страхову виплату відповідно до умов страхування за всіма або за окремим видом відповідальності.

6.2. Страхова сума визначається при укладенні Договору за згодою між Страховиком і Страхувальником з огляду на максимальний розмір збитку, який може бути спричинений у процесі діяльності Страхувальника при настанні страхового випадку, але не повинна його

перевищувати (якщо інше не зазначено в Договорі).

6.3. У Договорі також можуть встановлюватися ліміти зобов'язань, які обмежують розмір страхового відшкодування за окремим страховим випадком. Ліміти (субліміти) зобов'язань можуть встановлюватися за окремими ризиками, за одним страховим випадком, по кожній третій особі тощо.

6.4. У Договорі Сторони можуть обумовити розмір франшизи.

Франшиза - це частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором. Франшиза може бути умовною чи безумовною і встановлюється у відсотках до страхової суми чи в абсолютному розмірі.

6.4.1. У разі зазначення в Договорі умовної франшизи Страховик не сплачує страхове відшкодування за збиток, що не перевищує розмір франшизи, але сплачує страхове відшкодування у повному розмірі при перевищенні розміру збитку над розміром франшизи.

6.4.2. При безумовній франшизі Страховик у всіх випадках відшкодовує збиток за вирахуванням розміру франшизи.

6.5. В період дії Договору страхування Страхувальник може збільшити розмір страхової суми. При збільшенні страхової суми укладається додаткова угода до діючого Договору страхування.

6.6. Загальна сума страхових виплат по страховим випадкам не може перевищувати страхової суми за Договором страхування. Також виплати страхового відшкодування не можуть перевищувати відповідних лімітів (сублімітів), якщо вони встановлені в Договорі страхування.

6.7. Якщо інше не передбачено договором страхування, у разі сплати страхового платежу (його частини - у випадку встановлення в договорі умови про сплату страхового платежу частинами) за Договором страхування не в повному обсязі або несплати страхового платежу (його частини - у випадку встановлення в договорі умови про сплату страхового платежу частинами) у строки, зазначені в умовах Договору, страховий захист припиняє свою дію, а Страховик цілком звільняється від страхової виплати з дати, наступної за тією, що зазначена у Договорі страхування як кінцева дата сплати страхового платежу.

6.8. Розмір страхового тарифу визначається Страховиком при укладенні Договору страхування виходячи з обсягу відповідальності Страховика за узгодженими умовами страхування залежно від факторів ступеню страхового ризику, зазначених в Додатку №1 до даних Умов.

6.9. Базові розміри страхових тарифів вказані в Додатку №1 до даних Умов.

6.10. Страховий платіж (страхова премія) за Договором страхування вираховується Страховиком виходячи зі страхової суми за Договором, розміру страхового тарифу і строку страхування.

6.11. Страховий платіж за Договором страхування сплачується Страхувальником шляхом готівкового або безготівкового розрахунку одноразово, щоквартально, або щомісячно. При щоквартальній або щомісячній сплаті страховий платіж повинен бути внесений не пізніше трьох днів, наступних за днем чергового строку сплати. Порядок сплати страхового платежу повинен бути зафіксований у Договорі страхування. Страхувальники юридичні особи сплачують страховий платіж шляхом безготівкового розрахунку.

У випадку безготівкового розрахунку днем сплати страхового платежу вважається день зарахування грошових коштів на розрахунковий рахунок Страховика.

7. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.

7.1. Страховик зобов'язаний:

- ознайомити Страхувальника з цими Умовами страхування та Договором страхування;
- після сплати страхового платежу (страхової премії) за Договором страхування або першого внеску (першої частини страхового платежу) вручити Страхувальнику Страховий

сертифікат протягом трьох робочих днів з дати отримання грошових коштів;

- протягом 2-х робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування;
- при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику у передбачений Договором страхування термін;
- не розголошувати відомості про Страхувальника і його майновий стан, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

7.2. Страховик має право:

- перевіряти повідомлену Страхувальником інформацію щодо предмета страхування, а також вимагати від Страхувальника належного виконання ним умов укладеного Договору страхування;
- проводити незалежну перевірку факту, причин та обставин настання страхового випадку, розміру збитку;
- відстрочити виплату страхового відшкодування, якщо по факту настання страхового випадку порушено кримінальну справу до зупинення або закриття справи, а також, якщо у Страховика є мотивовані підстави для проведення особистого розслідування по факту настання страхового випадку, до моменту закінчення такого розслідування;
- отримати всі повноваження по веденню переговорів від імені Страхувальника по врегулюванню будь-яких претензій, а також повноваження брати участь у судових засіданнях в якості представника учасника судового процесу;
- відмовити у виплаті страхового відшкодування або зменшити його розмір у випадках, визначених у Договорі страхування;
- відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо Страхувальник не виконає будь-який із обов'язків (зобов'язань), у випадках, передбачених Договором страхування та/або цими Умовами страхування;
- достроково припинити дію Договору згідно умов Договору страхування.

7.3. Страхувальник зобов'язаний:

- при укладанні Договору страхування повідомити Страховику про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для визначення ступеня ризику імовірності настання страхового випадку (Анкеті-Заяві або в іншому офіційному документі (Тендерній документації));
- створити необхідні умови Страховикові для проведення заходів, пов'язаних з укладанням договору страхування і його супроводом на весь період дії Договору;
  - в повному обсязі і в строк, обумовлений Договором страхування, сплачувати страхові платежі;
  - подавати документи про факт, причини, обставини настання страхового випадку та визначення розміру збитку, а також інші документи та відомості, необхідні для вирішення питання про виплату страхового відшкодування;
- негайно як тільки стане відомо, але не пізніше 24 годин, будь-яким засобом повідомити Страховика про подію, що може призвести до страхового випадку;
- письмово повідомити Страховика про подію, що може призвести до страхового випадку протягом 3 робочих днів з дня її настання;
- вжити всіх заходів з метою запобігання подальших збитків та забезпечення безпеки в аеропорту;
- направити Страховику копії всіх листів, письмових претензій та інших документів, які мають відношення до факту події, що може призвести до страхового випадку, завдання шкоди/збитків третім особам, протягом одного робочого дня після їх отримання;
- у разі настання страхового випадку та переходу до Страховика права вимоги щодо третіх осіб передавати Страховику всі документи і речові докази, а також повідомити йому всі

відомості, необхідні для здійснення Страховиком прав зворотної вимоги до особи, відповідальної за завдану шкоду, на вимогу Страховика укласти з ним необхідний правочин;

- у період дії Договору страхування протягом 5 (п'яти) робочих днів, як йому стане відомо, письмово повідомляти Страховика про всі значні зміни, які можуть істотно вплинути на збільшення страхового ризику. Значними визнаються зміни обумовлені у Договорі страхування;

- повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо застрахованого об'єкта;

- надати Страховика або його представникам можливість, приймати участь у розслідуванні факту, причин та обставин настання страхового випадку та у визначенні розміру збитку;

- протягом 3 (трьох) робочих днів письмово повідомити Страховика про настання страхового випадку, якщо Договором страхування не передбачено інше.

7.4. Страхувальник має право:

- ознайомитись з Умовами та умовами Договору страхування;
- у відповідності з чинним законодавством одержати інформацію про Страховика;
- достроково припинити дію Договору страхування згідно умов Договору;
- перевіряти виконання Страховиком вимог та умов укладеного Договору страхування та одержувати від Страховика всі необхідні свідоцтва про страхування.

7.5. Договором страхування за згодою сторін можуть бути передбачені інші обов'язки Сторін, що не суперечать закону.

8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ДІЇ СТОРІН У РАЗІ ЗБІЛЬШЕННЯ СТУПЕНЮ СТРАХОВОГО РИЗИКУ.

8.1. Договір страхування укладається на підставі заяви Страхувальника.

8.2. При укладенні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний заявити Страховика про всі відомі йому обставини, які мають суттєве значення для визначення ступеня ризику. Страховик вправі вимагати документи, необхідні для визначення ступеня ризику.

8.3. Якщо в період дії Договору страхування Договір страхування втрачений, то після письмового повідомлення Страхувальника про втрату Страховик видає дублікат. Після видачі дубліката втрачений Договір вважається недійсним і страхові виплати по ньому не проводяться.

8.4. В період дії Договору страхування Страхувальник зобов'язаний негайно протягом 24 годин, як тільки стане йому відомо, інформувати Страховика про всі значні зміни, які можуть істотно вплинути на збільшення ступеня страхового ризику.

Значними, у будь-якому випадку, визнаються зміни, які виникають внаслідок збільшення інтенсивності повітряного руху, початок обслуговування Страховиком перевезень новими типами повітряних суден і різке скорочення чисельності або кваліфікації обслуговуючого персоналу Страховика.

8.5. Право перевірки ступеня ризику на всіх етапах дії Договору страхування залишається за Страховиком.

8.6. Після отримання інформації про зміни, які можуть істотно вплинути на збільшення ступеня страхового ризику, Страховик протягом 5 (п'яти) робочих днів має право переглянути та змінити умови Договору страхування або вимагати сплати додаткової страхової премії відповідно до збільшення ризику.

8.7. Якщо Страхувальник заперечує проти зміни умов Договору страхування або сплати додаткової страхової премії, то дія Договору страхування достроково припиняється. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо Страхувальник заперечує проти зміни умов Договору страхування або додатковий страховий внесок не був сплачений протягом 10 робочих днів з дня направлення письмового повідомлення з боку

Страховика, якщо інше не передбачено Договором страхування. Страховик не буде нести відповідальності та сплачувати страхове відшкодування по страхових випадках які виникли протягом вказаного строку.

8.7.1. У разі дострокового припинення дії Договору страхування з наведеної вище причини, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи у розмірі 30 відсотків та фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за Договором страхування.

9. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

9.1. Для виплати страхового відшкодування Страхувальник зобов'язаний надати:

- заяву на виплату страхового відшкодування із зазначенням отримувачів такого відшкодування;
- копію Договору страхування (Страхового сертифікату);
- акт службового розслідування події, що призвела до страхового випадку;
- судові рішення, копію майнової претензії (позову), вимоги, заявленої потерпілими третіми особами у відповідності до норм цивільного законодавства України про відшкодування заподіяної Страхувальником шкоди, з усіма наявними додатками до неї (документи та розрахунки розміру завданого збитку);
- перелік пошкодженого або знищеного майна, складеного та підписаного потерпілою третьою особою (Вигодонабувачем). Страхувальником та представників Страховика;
- акт компетентного державного органу з розслідування причин та обставин події, що призвела до настання страхового випадку та визначення розміру завданого збитку;
- висновки комісій державних органів (правоохоронних, пожежних, аварійно-технічних, рятувальних), рішення експертних комісій з зазначенням характеру причин та обставин страхового випадку та розміру понесеного третьою особою збитків;
- довідку медичної установи (швидкої допомоги) про місце, час, обставини та причини завдання шкоди життю/здоров'ю третьої особи;
- документів лікарсько-трудова експертних комісій;
- документів органів соціального забезпечення,
- свідоцтво про смерть та документи, що підтверджують право спадкоємця на отримання страхового відшкодування (право на спадщину) - у випадку смерті третьої особи;
- документи, що засвідчують понесені Страхувальником витрати з метою запобігання чи зменшення розмірів збитків;
- інші документи за вимогою Страховика, що свідчать про факт, причини та обставини настання страхового випадку та розмір шкоди/збитків, що зазначені в Договорі страхування;
- документи потерпілої третьої особи (Вигодонабувачем), що підтверджують прямий дійсний збиток: договір купівлі - продажу, документи оцінки, відповідні бухгалтерські документи (виписки з інвентарних книг, рахунки і накладні, виписки з книг складського обліку і т. ін.) та інші документи, за змістом яких потерпіла третя особа (Вигодонабувач) може довести його дійсну вартість, зазначені в Договорі страхування • документи відповідних компетентних організацій (акту товарознавчого дослідження або експертизи), ідо підтверджують розмір необхідних витрат на ремонт або відтворення пошкодженого майна, або документів, що видаються організаціями, які проводять ремонт пошкодженого майна та підтверджують зроблені витрати по ремонту (рахунків, замовлень-нарядів, актів виконаних робіт, тощо). Зазначені документи повинні містити повний перелік відновлювальних робіт, їх вартість та вартість та матеріалів, деталей, конструкцій.

9.1.1. Вказаний перелік документів не є вичерпним, у випадку необхідності Страховик має право вимагати від Страхувальника надання інших документів, які в нього наявні або

можуть бути ним отримані.

9.2. Документи, які подаються для отримання страхового відшкодування, повинні бути достовірні, подані в обсязі, якого вимагає Страховик, оформлені та засвідчені належним чином (із зазначенням номеру, дати, засвідчені підписами уповноважених осіб та печатками, без виправлень).

9.2.1. Неподання таких документів (або їх подання неналежним чином) дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування або відстрочити виплату страхового відшкодування до отримання належним чином таких оформлених документів

9.3. У разі необхідності Страховик має право самостійно посилати запити щодо відомостей, пов'язаних зі страховим випадком, до державних органів, органів місцевого самоврядування, юридичних та/або фізичних осіб що володіють або можуть володіти інформацією про обставини страхового випадку, а також має право самостійно з'ясовувати причини та обставини та характер страхового випадку.

9.4. На підставі документів, зазначених в п.9.1. Умов, у разі врегулювання претензії (вимоги) потерпілої третьої особи (Вигодонабувача) за згодою Страховика в досудовому порядку, Страховиком, Страхувальником та потерпілою третьою особою складається компенсаційний протокол, який є підставою для виплати страхового відшкодування.

9.5. У випадку відсутності згоди Страховика на врегулювання претензії (вимоги) в досудовому порядку підставою для виплати страхового відшкодування є рішення суду, що набрало законної сили, та копії документів відповідних компетентних органів, висновків експертів та спеціалізованих фірм, діючих на підставі передбачених чинним законодавством дозвільних документів на підставі яких приймалось це рішення суду та інших документів, передбачених Договором страхування, цими Умовами, додатково запитаних Страховиком.

9.6. Страхове відшкодування не може перевищувати розміру прямого дійсного збитку, якого зазнала потерпіла третя особа та розміру страхової суми/лімітів відповідальності, зазначених у Договорі страхування.

Сума відшкодування по всіх збитках, що сталися протягом дії Договору страхування не може перевищувати загальної страхової суми / агрегатного ліміту відповідальності, зазначеної у Договорі страхування.

9.7. Страхове відшкодування обчислюється в розмірі прямого дійсного збитку, підтвердженого документально, на підставі умов конкретного Договору страхування, цих Умов та чинного законодавства України з вирахуванням франшизи.

9.7.1. При нанесенні шкоди життю та здоров'ю третіх осіб, розмір збитку визначається лише на підставі рішення суду, що набрало законної сили, та копій документів відповідних компетентних органів, висновків експертів та спеціалізованих фірм, діючих на підставі передбачених чинним законодавством дозвільних документів на підставі яких приймалось рішення суду та інших документів, передбачених Договором страхування, цими Умовами, додатково запитаних Страховиком.

При необхідності Страховик має право призначити проведення експертизи/дослідження для встановлення причин та розміру завданої шкоди.

9.7.2. При нанесенні шкоди майну третіх осіб, розмір страхового відшкодування, в разі врегулювання претензії (вимоги) в досудовому порядку, визначається за погодженням між Страховиком, Страхувальником та потерпілою третьою особою шляхом підписання компенсаційного протоколу на підставі документів, отриманих згідно з п.9.1. Умов.

9.7.2.1. Якщо вищезгадані Сторони знайшли взаємоприйнятне рішення стосовно розміру страхового відшкодування (розміру збитку), вони складають компенсаційний протокол, в якому визнають подію, що відбулась, страховим випадком, вказують конкретну суму страхового відшкодування, засвідчують факт своєї згоди з відшкодуванням збитку в розмірі вищезазначеного страхового відшкодування та обумовлюють порядок виплати страхового відшкодування.

9.7.2.2. Якщо вищезгадані сторони (Страховик, Страхувальник та потерпіла третя особа) не

знайшли взаємоприйнятне рішення стосовно розміру страхового відшкодування, то розмір страхового відшкодування визначається на підставі рішення суду, після набуття його чинності та з урахуванням інших вимог та документів, зазначених в даних Умовах та Договорі страхування.

9.8. До суми страхового відшкодування включається:

а) при заподіянні шкоди життю і здоров'ю третіх осіб - всі суми обґрунтованої претензії (позову) третіх осіб до Страхувальника, що підлягають виплаті Страхувальником згідно цивільного законодавства України:

б) при заподіянні шкоди майну третіх осіб:

- у випадку знищення (загибелі) майна - вартість майна на момент укладання договору страхування за винятком вартості придатних до вживання або реалізації залишків знищеного майна, якщо інше не передбачено Договором страхування;

- у випадку пошкодження майна - вартість витрат на ремонт пошкодженого майна.

9.9. Страховик відшкодовує також, в межах ліміту відповідальності / страхової суми, всі необхідні й доцільно зроблені витрати по порятунку життя та майна третіх осіб, яким у результаті страхового випадку заподіяна шкода, і по зменшенню збитку, заподіяного страховим випадком, судові витрати в сумі не більш ніж 10% (десять відсотків) розміру страхового відшкодування.

9.10. У випадку досудового врегулювання претензій Страховик має право провести розслідування з метою визначення причин, обставин події, яка призвела до настання страхового випадку, дійсного розміру заподіяної Страхувальником шкоди, на підставі якого Страховик може повністю або частково відмовити у виплаті страхового відшкодування. Для розслідування досудового врегулювання претензій Страховик має право вимагати від Страхувальника документи, отримані від компетентних органів, органів місцевого самоврядування, юридичних, фізичних осіб по даному страховому випадку.

9.11. Страховик протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів після одержання Заяви на отримання страхового відшкодування та всіх необхідних документів, які підтверджують факт, причини, обставини настання страхового випадку та розмір збитку, відповідно до цих Умов та умов Договору страхування, приймає рішення про виплату страхового відшкодування (складає страховий акт), або відмову у виплаті страхового відшкодування.

Страхове відшкодування виплачується Страховиком протягом 10 робочих днів після підписання страхового акта, якщо інше не передбачено Договором страхування.

9.11.1. Страховик має право затримати прийняття рішення про виплату страхового відшкодування, якщо:

- подані документи не дають змоги повністю з'ясувати характер, причини й обставини випадку, що має ознаки страхового, розмір заподіяної шкоди, тобто у Страховика є мотивовані підстави для проведення особистого розслідування по факту настання страхового випадку - до моменту закінчення такого розслідування;

- у зв'язку з виникненням збитку розпочато слідство або порушено кримінальну справу - до винесення постанови про зупинення або закриття кримінальної справи чи винесення вироку суду (за вибором Страховика).

9.12. Виплата страхового відшкодування здійснюється Страхувальнику-резиденту в національній валюті України, а Страхувальнику-нерезиденту - у вільноконвертованій валюті, визначеній Договором страхування або національній валюті України у випадках, передбачених чинним законодавством України.

9.13. Після виплати страхового відшкодування до Страховика, в межах виплачених сум, переходять права, які Страхувальник має по відношенню до осіб, які несуть відповідальність за заподіяння збитку.

Якщо Страхувальник відмовиться від таких прав або здійснення цих прав буде неможливим з його вини, то Страховик звільняється від обов'язку виплачувати страхове відшкодування в розмірі, який відповідає завданому йому вищевказаними діями збитку. У

випадку, коли виплата відшкодування вже здійснена, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику страхове відшкодування або його частину, яка відповідає розміру цього збитку.

9.14. У разі відмови у виплаті страхового відшкодування Страховик письмово повідомляє про це Страхувальника у 10-денний строк після складання страхового акту із обґрунтуванням причин відмови.

10. СТРОК ДІЇ ТА ТЕРИТОРІЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

10.1 Страховик несе відповідальність в межах строку, передбаченого Договором страхування.

10.2. Договір страхування може бути укладений на строк 1 рік або від 1 до 11 повних місяців (короткострокове страхування) або на інший строк, якщо це передбачено Договором страхування.

10.3. Договір страхування набирає чинності у разі сплати страхового платежу:

- шляхом безготівкового розрахунку - з 00 годин 00 хвилин за київським часом наступного дня після сплати коштів на поточний рахунок Страховика;
- готівкою - з 00 годин 00 хвилин за київським часом наступного дня після сплати, якщо інше не передбачено Договором страхування.

10.4. Днем сплати страхового внеску вважається день надходження грошових коштів на рахунок Страховика.

10.5 Договір страхування укладається у двох примірниках, кожен з яких має однакову юридичну силу, і зберігається у сторін.

10.6. Територією дії Договору страхування є територія аеропортової діяльності Страхувальника.

10.7. Відповідальність Страхувальника, що зазначена в п.4.3.3.Умов (Секція 3), застрахована по всім країнам світу.

11. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

11.1. Дія Договору страхування припиняється за згодою сторін, а також у разі:

11.1.1. Закінчення строку дії, обумовленого в Договорі.

11.1.2 Виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі.

11.1.3. Несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором терміни.;

11.1.4. Ліквідації Страхувальника у порядку, встановленому законодавством України.

11.1.5. Ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України.

11.1.6. Прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним.

11.1.7. В інших випадках, передбачених законодавством України.

11.2. Дія Договору може бути припинена достроково за вимогою Страхувальника або Страховика.

Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, ніж за 30 днів до дати припинення дії Договору, якщо інше не передбачено Договором страхування.

11.2.1. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування з вирахуванням 30 відсотків нормативних витрат на ведення справи та фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором.

Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

11.2.2. При достроковому припиненні дії цього Договору за вимогою Страховика

Страховальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страховальником умов Договору, то Страховик повертає Страховальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії цього Договору за вирахуванням 30 відсотків нормативних витрат на ведення справи та виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

12. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

12.1. Умови Договору страхування можуть бути змінені за згодою Сторін.

12.2. Угода про зміну або про розірвання Договору страхування укладається в письмовій формі.

12.3. У випадку внесення змін до Договору страхування, зобов'язання Сторін вважаються зміненими з моменту набрання чинності Угоди про внесення змін або про розірвання Договору, якщо інше не впливає з Угоди або характеру зміни Договору страхування.

13. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.

13.1. У разі невиконання або неналежного виконання зобов'язань за укладеним Договором страхування, сторони несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

13.2. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасну страхову виплату шляхом сплати пені в розмірі 0.001% від суми страхової виплати за кожен день прострочки, але не більше подвійної облікової ставки НБУ, що діяла у відповідний період, якщо інше не передбачене Договором страхування.

13.3. Спори, що виникають між сторонами, розв'язуються шляхом переговорів, а у разі недосягнення згоди - у судовому порядку, передбаченому чинним законодавством України.

У випадках, не передбачених Договором страхування та цими Умовами, Сторони керуються чинним законодавством України.

Додаток №1
до „Особливих умов добровільного страхування
цивільної відповідальності власників аеропортів
(експлуатантів аеропортів) і органів керування
повітряним рухом від 23 березня 2010 року"

БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ
(в % від страхової суми)

Таблиця 1

№ п/п	СТРАХОВІ РИЗИКИ	Тарифні ставки, %
1	Подія, внаслідок якої настає цивільна відповідальність Страхувальника за шкоду, заподіяну життю і здоров'ю фізичних осіб, а також майну фізичних і юридичних осіб, що є прямим наслідком невиконання /неналежного виконання аеропортової діяльності Страхувальником.	0,27
2	Подія, що відбулася внаслідок невиконання та або неналежного виконання Страхувальником аеропортової діяльності і в результаті якої настає відповідальність Страхувальника за шкоду, заподіяну майну власника або експлуатанта повітряного судна (або особи, що виступає від його імені), в випадку загибелі або пошкодження повітряного судна (або його устаткування).	0,30
3	Подія, внаслідок якої настає відповідальність Страхувальника за шкоду, заподіяну життю і здоров'ю фізичних осіб, а також майну фізичних і юридичних осіб, в результаті неналежної якості продукції аеропорту, що вийшла із володіння, власності або з-під контролю Страхувальника.	0,34
4	Подія, в результаті керування повітряним рухом, внаслідок якої настає цивільна відповідальність Страхувальника за шкоду, заподіяну життю і здоров'ю фізичних осіб, а також майну фізичних і юридичних осіб, що є прямим наслідком невиконання/неналежного виконання Страхувальником такого виду аеропортової діяльності.	0,28

Страховик має право застосовувати до цих базових тарифних ставок **підвищувальні та понижувальні коефіцієнти**, виходячи з наступних характеристик аеропорту:

Таблиця 2

Характеристики аеропорту	Підвищувальні коефіцієнти	Понижувальні коефіцієнти
1. Умови забезпечення безпеки аеропорту:		
1.1. Характеристика систем протипожежної безпеки	1,0-2,0	0,6-1,0
1.2. Характеристика систем аварійної служби	1,0-2,0	0,6-1,0
1.3. Характеристика систем наземного обслуговування	1,0-1,7	0,6-1,0
1.4. Характеристика систем авіаційної безпеки	1,0-2,5	0,5-1,0
1.5. Характеристика систем обслуговування пасажирів	1,0-2,0	0,6-1,0
1.6. Характеристики аеродрому	1,0-2,5	0,5-1,0
2. Характеристика підрозділу керування повітряним рухом	1,0-2,5	0,5-1,0
3. Кількість та назва іноземних авіакомпаній, що обслуговуються аеропортом	1,0-1,5	0,7-1,0

4. Типи, кількість повітряних суден, що обслуговуються аеропортом	1,0-1,4	0,7- 1,0
5. Інтенсивність пасажирообігу	1,0-2,2	0,5-1,0
6. Вантажомісткість аеропорту	1,0-1,5	0,6-1,0
7. Данні про аварійність	1,0-3,0	0,5-1,0
8. Інші обставини, що мають істотне значення для визначення ступеню страхового ризику	1,0-2,0	0,6-1,0

При укладенні договору страхування на строк менше одного року застосовується коефіцієнт короткостроковості (відсоток від річного страхового тарифу), розмір якого зазначено в таблиці 3 (неповний місяць вважається повним)

Таблиця 3										
Строк страхування, місяців	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
% від річного страхового тарифу	25	34	42	50	58	66	73	80	85	90
Коефіцієнт короткостроковості	0,25	0,34	0,42	0,5	0,58	0,66	0,73	0,8	0,85	0,9

Норматив витрат на ведення справи становить 30%.

Актуарій

[Handwritten signature]

Карташов Юрій Миколайович
свідоцтво 403-002
в.з. 26.11.2008

Додаток №2
до „Особливих умов добровільного страхування
цивільної відповідальності власників аеропортів
(експлуатантів аеропортів) і органів керування
повітряним рухом від 23 березня 2010 року"

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ ЯДЕРНИХ РИЗИКІВ

(відповідає Nuclear Risks Exclusion Clause AVN38B,
прийнятому Інститутом Авіаційних Страховиків Ллойда (22.07.1996))

1. За цим договором страхування не застраховані ризики:
  - (i) загибелі, руйнування або пошкодження будь-якого майна або витрат будь-якого роду, або непрямих збитків.
  - (ii) будь-якої цивільної відповідальності будь-якого роду прямо або посередньо пов'язані з:
    - а) радіоактивними, токсичними, вибуховими або іншими небезпечними властивостями будь-якого вибухового ядерного пристрою або його ядерного компонента;
    - б) радіоактивними властивостями або комбінації радіоактивних властивостей з токсичними, вибуховими або іншими небезпечними властивостями будь-якого іншого радіоактивного матеріалу в процесі його перевезення як вантажу, включаючи збереження або операції по обробці вантажу в ході його перевезення;
    - с) іонізуючим випромінюванням або радіоактивним забрудненням або токсичними, вибуховими або іншими небезпечними властивостями будь-якого іншого джерела радіації.
2. Дійсним узгоджується, що радіоактивними матеріалами або будь-якими іншими джерелами радіації, згаданими в пунктах б) і с) параграфу 1 дійсного застереження, не є:
  - (i) збіднений уран або природний уран у будь-якому виді;
  - (ii) радіоізотопи, доведені до остаточного ступеня переробки, що дозволяє використовувати їх у наукових, медичних, сільськогосподарських, комерційних, навчальних або промислових цілях.
3. Однак за цим Договором страхування не відшкодовуються збитки, викликані загибеллю, руйнуванням або пошкодженням будь-якого майна або пов'язані з цим збитки або цивільна відповідальність будь-якого роду, коли:
  - (i) Страхувальник за цим договором страхування є також страхувальником або додатковим страхувальником по будь-якому іншому договору страхування, включаючи договір страхування відповідальності, пов'язаної з ядерною енергією; або
  - (ii) на будь-яку фізичну або юридичну особу накладається обов'язок забезпечення фінансових гарантій відповідно до законодавства будь-якої країни або
  - (iii) Страхувальник за цим договором страхування має право на одержання відшкодування від будь-якої держави або її представника, незалежно від наявності цього договору страхування.
4. Ризики загибелі, руйнування, пошкодження, виникнення витрат або настання цивільної відповідальності у відношенні ядерних ризиків, не виключених параграфом 2 дійсного застереження, вважаються застрахованими з урахуванням всіх інших умов, положень, обмежень і виключень за цим договором страхування, за умови, що:
  - (i) у випадку пред'явлення будь-якої претензії у відношенні радіоактивних матеріалів в процесі перевезення їх як вантаж, включаючи зберігання, вантажно-розвантажувальні роботи та інші пов'язані з цим операції, причому таке перевезення радіоактивних матеріалів у всіх відносинах повинно виконуватися відповідно з діючими "Технічними інструкціями з безпечного авіаперевезення небезпечних вантажів", або здійснюватися відповідно з будь-якими ще

більш суворими правилами та цілком відповідати їм;

(ii) положення дійсного застереження будуть застосовуватися тільки до подій, що мали місце протягом періоду дії договору страхування і якщо будь-яка претензія Страхувальника до Страховика або будь-яка претензія до Страхувальника була заявлена протягом трьох років з дати настання страхової події.

(iii) у випадку заяви претензії в зв'язку з загибеллю, або руйнуванням, або пошкодженням, або втратою можливості використання повітряного судна внаслідок або в зв'язку з радіоактивним забрудненням, рівень такого забруднення повинний перевищувати максимально припустимий рівень, обумовлений по наступній шкалі:

Випромінювач (норми безпеки МАГАТЕ)	Максимально припустимий рівень радіоактивного зараження поверхні (усереднений по площі більш 300 см)
Бета, гам а випромінювачі, а також альфа випромінювачі низької токсичності	не більш 4 Бк\см~ (0,1 нКи\см ²)
Всі інші випромінювачі	не більш 0,4 Бк\см ² (0.01 нКи\см ²)

(iv) страхування ризиків, зазначених у параграфі 4 дійсного застереження може бути припинено Страховиком у будь-який час з письмовим повідомленням про це Страхувальника за 7 днів до передбачуваної дати такого припинення.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ РИЗИКІВ ШУМІВ, ЗАБРУДНЕННЯ ТА ІНШИХ РИЗИКІВ

(відповідає Noise and Pollution and Other Perils Exclusion Clause **AVN46B**,
прийнятому Інститутом Авіаційних Страховиків Ллойда (01.10.1996))

1. За цим договором страхування Страховик не несе відповідальності за своїми обов'язками і звільняється від виплати страхового відшкодування у відношенні збитків, які завдані прямо або посередньо, та мали місце в результаті або в зв'язку з:

а) шумом (незалежно від того, сприймається він людським вухом чи ні), вібрацією, ударом звукової хвилі і будь-яких явищ, пов'язаними з ними,

б) викидами і забрудненнями будь-якого роду,

с) електричним і електромагнітним впливом,

д) впливом на можливість використання майна;

якщо це не з'явилося наслідком катастрофи, пожежі, вибуху або зіткнення, або зареєстрованого під час польоту події, яка викликала позаштатну ситуацію на повітряному судні.

2. Страховик звільняється від будь-яких обов'язків, передбачених кожним з пунктів договору страхування, по розслідуванню або захистові інтересів Страхувальника по претензіям:

а) виключеним параграфом 1 цього застереження або

б) підлягаючим відшкодуванню за договором страхування, коли вони поєднуються з претензіями, виключеними параграфом 1 (зазначеними нижче як "Комбіновані Претензії").

3. У відношенні будь-яких Комбінованих Претензій, Страховик, при наявності доказів збитку і з урахуванням лімітів за договором страхування, відшкодує Страхувальникові: збитки понесені Страхувальником у результаті виплати відшкодування за заподіяння

шкоди за рішенням суду,
але тільки в тій частині, що може бути віднесена на претензії, які підлягають відшкодуванню за договором страхування.

4. Умови цього застереження не мають переважної юридичної сили над будь-яким застереженням про виключення ядерних ризиків або над будь-яким іншим застереженням, яке є частиною цього Договору.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ РИЗИКІВ, РИЗИКІВ ВИКРАДЕННЯ ТА ІНШИХ РИЗИКІВ

(відповідає War, Hi-Jacking and Other Perils Exclusion Clause (Aviation) AVN48B,
згідно уніфікованих умов об'єднання лондонських страховиків (01.10.1996))

Дія цього договору страхування не поширюється на претензії про відшкодування збитку, викликаного:

а) Війною, вторгненням, діями іноземних ворогів, ворожими діями (незалежно від того, оголошена війна чи ні), громадянською війною, бунтом, революцією, повстанням, воєнним станом, діями військової влади або сил, що незаконно захопили владу, або спробами незаконного захоплення влади.

б) Будь-яким зробленим з ворожими цілями вибухом із застосуванням військової зброї, яка використовує атомний або термоядерний розпад та/або синтез, або іншу аналогічну реакцію, або радіоактивну енергію, або радіоактивну речовину.

с) Страйками, заколотами, громадянськими хвилюваннями або трудовими конфліктами.

д) Будь-якими діями однієї або декількох осіб, незалежно від того, чи є вони агентами суверенної держави чи ні, зробленими в політичних або терористичних цілях.

е) Будь-якими злочинними діями або саботажом.

ф) Конфіскацією, націоналізацією, захопленням, затриманням, арештом, реквізицією повітряного судна зі сторони або за розпорядженням будь-якого уряду (громадянського, військового або існуючого de facto), або державними або місцевими владами.

г) Викраденням або будь-яким протиправним захопленням або незаконним розпорядженням повітряним судном під час польоту (включаючи спробу такого захоплення або розпорядження), здійсненим будь-якою особою або особами, що знаходяться на борту повітряного судна та діючими без згоди Страхувальника.

Крім того, за цим договором страхування не здійснюються виплати відшкодування по претензіях, які виникають під час перебування повітряного судна поза контролем Страхувальника по кожній з вищенаведених причин. Повітряне судно буде вважатися під контролем Страхувальника після його успішного повернення Страхувальникові на аеродром, який знаходиться у географічних межах дії цього договору, за умов що повітряне судно знаходиться на стоянці з виключеними двигунами у цілком придатному для експлуатації стані.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ РИЗИКІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ЗІ ЗМІНОЮ ДАТ

(відповідає Date Recognition Exclusion Clause AVN 2000A,
прийнятому Інститутом Авіаційних Страховиків Ллойда(14.03.2001))

За даним договором страхування (полісом) не покриваються претензії, збиток, тілесні ушкодження, збитки, вартості, витрати або відповідальність (як то: за контрактом, або внаслідок недбалості, відповідальність за якість продукції або послуг, за введення в оману,

обман або інакше) будь-якого роду, якби те не було виникаючих із тих що наступили (прямо або побічно, повністю або частково) внаслідок:

- 1) збоями або нездатності будь-якого комп'ютерного устрою, програмного забезпечення, інтегральної схеми, або мікросхеми, або устаткування інформаційних технологій, або систем (що перебувають у власності Страхувальника або третіх осіб) точно або повністю обробляти, змінювати або перетворювати рік, дату або тимчасові дані або інформацію у зв'язку з:
  - а) зміною року з 1999 на 2000, і/або
  - б) зміною дати з 21 серпня 1999 на 22 серпня 1999, і/або
  - в) будь-якою іншою зміною року, дати або часу.

незалежно від того відбудеться збиток або наступить збиток у момент до або після такої зміни року дати або часу

- 2) будь-які здійснені зміни або модифікації, або спроби такої зміни, або модифікації будь-якого комп'ютерного устрою, програмного забезпечення, інтегральної схеми, або мікросхеми, або устаткування інформаційних технологій, або систем (що перебувають у власності Страхувальника або третіх осіб) чекаючи або у відповідь на такі зміни року, дати або часу, або будь-якої ради даного або послуги, зробленої у зв'язку з такою будь-якою зміною або модифікацією;
- 3) будь-якого не використання або неможливості використати будь-якого устаткування або майна будь-якого будь-яким чином що стали наслідком дії, або бездіяльності, або рішення Страхувальника або будь-якої третьої особи, що стосується таких змін року, дати або часу,

і будь-яка умова даного договору страхування (договора), що стосується до обов'язку Страховиків розслідувати збиток або виступати на захист Страхувальника не буде діяти у випадку претензії, що виключається відповідно до даного застереження.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ПРО ОБМЕЖЕНЕ ПОКРИТТЯ РОЗПІЗНАВАННЯ ДАТИ

(відповідає Date Recognition Limited Coverage Clause **AVN2001A**,
прийнятому Інститутом Авіаційних Страховиків
Ллойда(21.03.2001))

У зв'язку з тим, що Договір включає Застереження про розпізнавання дати AVN 2000A, погоджене між Сторонами, Застереження AVN 2000A не повинне застосовуватися у відношенні: (1) до будь-якої випадкової загибелі або ушкодження повітряного судна, зазначеного в Договорі

("Застраховане Повітряне судно")

до будь-якої суми, що Страхувальник повинен буде відповідно до Закону виплатити й крім того (якщо це передбачається умовами Договору) повинен виплатити (включаючи витрати, призначені Страхувальникові судовими органами) у відношенні:

- (а) випадкового збитку здоров'ю, зі смертельним чи ні результатом, пасажиром, що мали місце внаслідок події із Застрахованим Повітряним Судном, та/або
- (б) загибелі або ушкодження багажу й ручної поклажі пасажирів, пошти й вантажу, викликані подією із Застрахованим Повітряним Судном, та/або
- (в) випадкового збитку здоров'ю, зі смертельним чи ні результатом ні, і випадкового ушкодження майна, викликаного Застрахованим Повітряним Судном або будь-якою людиною або об'єктом, що випав з Повітряного Судна

ЗА УМОВИ ІДО:

1. Покриття, що надане на підставі цього Договору, повинне здійснюватися у відповідності з усіма правилами, умовами, обмеженнями, гарантіями, виключеннями й порядком анулювання Договору (за винятком випадків, коли така невідповідність спеціально оговорена), і ніщо в цих Додаткових виключеннях/застереженнях не дає підставу на розширення покриття понад те, що

надано Договором.

2. Ніщо в цих Додаткових виключеннях/застереженнях не надає будь-якого покриття:

- (а) відносно заборони на польоти для будь-якого повітряного судна, і/або (b) відносно загибелі або втрати можливості використання якого-небудь майна, якщо тільки це не викликано його фізичним ушкодженням або його руйнуванням внаслідок настання страхового випадку.

3. Страхувальник згодний, що в період дії Договору в його обов'язок входить повідомляти Страховикам у письмовому виді про будь-які істотні факти, що ставляться до ненормальної роботи всіх систем й устаткування Страхувальника, що відносяться до його виробничої діяльності.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО РОЗШИРЕННЯ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ ПРИ НАНЕСЕННІ ОСОБИСТОГО ЗБИТКУ ТРЕТІМ ОСОБАМ

(відповідає Personal Injury Kxtension AVN60A. прийнятому Інститутом Авіаційних Страховиків Ллойда(24.12.2004))

Страховий захист, передбачений даним договором, розширюється так, щоб відшкодувати Страхувальнику цивільну відповідальність перед будь-якою особою, що виникає з одного або більше правопорушення що були здійснені під час дії даного договору, але тільки в тому і, випадку, якщо згадані правопорушення здійснені у зв'язку з тією частиною авіаційних операцій або ризиків Страхувальника, для яких даний договір передбачає і інше покриття.

1. Незаконний арешт, взяття під варту, затримання або ув'язнення.
2. Зловмисне судове переслідування.
3. Протиправне проникнення, інше вторгнення в приватне приміщення або виселення з нього.
4. Ненавмисна дискримінація відносно затримки або відмови в транспортуванні, за винятком випадків продажу більшої кількості квитків, чим наявність місць.
5. Публікація або вислів наклепу, або відомостей, що компроментують, або іншого принижуючого гідність матеріалу з порушенням права особи на приватне життя, за винятком публікації або вислову під час рекламної діяльності або у зв'язку з нею. під час радіомовлення або телебачення, що ведуться Страхувальником або від його імені.
6. Випадкова лікарська помилка або помилка терапевта, хірурга, медсестри, технічного медичного персоналу або іншої особи, що надає медичні послуги, але тільки в інтересах або від імені Страхувальника при наданні екстреної медичної допомоги в результаті аварії.

До цього розширення застосовуються наступні додаткові виключення:

(а) Відповідальність, узятя на себе Страхувальником по будь-якому контракту, якщо тільки така відповідальність не накладалася б на Страхувальника навіть у відсутність такої угоди;

(b) відповідальність, що виникає з умисного порушення кримінального закону або ордонанса, здійснена Страхувальником, або з його відома або згоди;

(с) відповідальність, що виникає при порушенні приведенного вище Пункту 5;

(і) якщо перша образлива публікація або вислів, або подібний матеріал, мали місце до набірання чинності цього договору страхування:

(іі) якщо така публікація або вислів були зроблені Страхувальником або по його вказівці, причому Страхувальник знав про несправедливість вищевказаного;

(d) відповідальність, прямо або побічно пов'язана з минулою, справжньою або

майбутньою роботою будь-якої особи на Страхувальника.

Обмеження відповідальності, застосоване до цього розширення, протягом строку дії договору страхування, складає частку загального обмеження по договору.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ ПРАВ ТРЕТІХ ОСІБ
(відповідає Contracts (Rights of Third Parties) Act 1999 Exclusion Clause **AVN72**,
прийнятому Інститутом Авіаційних Страховиків Ллойда(09.02.2000))

Права суб'єкта, що не є однією зі сторін даного договору страхування або перестрахування, для надання чинності умовам даного страхування або перестрахування й/або для запобігання анулювання, варіювання або зміни даного страхування або перестрахування, відповідно до умов Акту 1999 Контракти (Права третіх осіб) виключаються з умов дійсного страхування або перестрахування, поза залежністю від згоди цього суб'єкта.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ ПРО ВИКЛЮЧЕННЯ «АЗБЕСТОВИХ» РИЗИКІВ
(відповідає Asbestos Exclusion Clause **2488AGM00003**,
прийнятому Інститутом Авіаційних Страховиків Ллойда)

По договору страхування не приймаються до розгляду позови, пов'язані з ризиками будь-якої природи, як би там не було, побічно або що прямо мають відношення та є результатом або наслідками:

- (1) дійсної, уявної або можливої присутності азбесту в будь-якій формі як би там не було, або будь-якого матеріалу або продукту, азбесту, що містить або підозрюваного в змісті; або
- (2) будь-якого зобов'язання, запиту, наказу або встановленої законом вимоги до будь-якого Страхувальника або інших осіб, з метою дослідження, спостереження, прибирання, усунення, обмеження, лікування, нейтралізації, захисту від або будь-яких інших дій по відношенню до дійсної, уявної або вірогідної присутності азбесту або будь-якого матеріалу або продукту, що містить або підозрюється в змісті азбесту.

Проте дане виключення не застосовується до будь-якого позову, що був викликаний або є наслідком катастрофи, пожежі, вибуху або зіткнення, а також зареєстрованої у польоті позаштатної ситуації з повітряним судном, що привела до ненормального функціонування повітряного судна.

Не дивлячись ні на які інші умови цього договору, Страховики не беруть на себе зобов'язань по розслідуванню, врегулюванню або оплаті витрат на врегулювання позовів, виключених повністю або частково в параграфах (1) і (2) даного застереження.

Пропито, пронумеровано
та скріплено печаткою № аркушів

Чинний з місця держреєстрації
фінансових послуг України

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Найменування посади: Кошкін О.М.
Підпис: [Signature] Прізвище, ініціали працівника

Дата: 13.05.2019р. Реєстраційний номер: 1510280